

Start to Move

Gezondheidsproject van BAT bij residentieel opgenomen patiënten

Psychomotorisch therapeut: Luc Putseys
Voedingsdeskundige: Ilse Ulens

Ontstaan

- Fysieke conditie patiënt ↘ , overgewicht ↗
- ‘Fit! Bewegen voor een beter brein’
- Wetenschappelijk onderzoekswerk van Dr. Jan Knapen en opleiding
- Lichaam als instrument om psychisch welbevinden te vergroten
- Gezondheidstrend
- Bewegingstrend – Start to Run

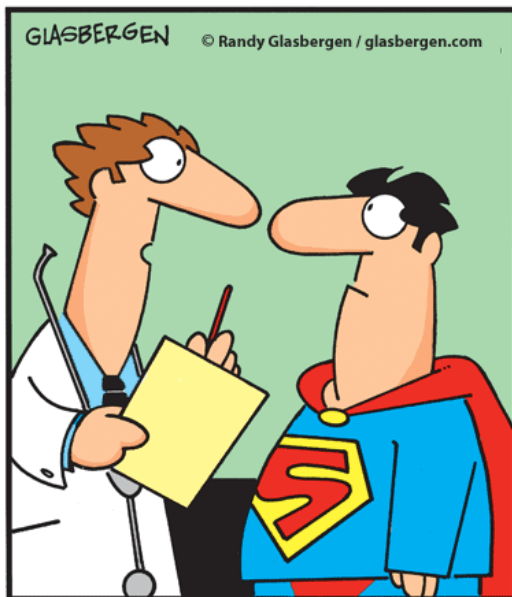
Methodologie

- Fysiologische metingen en oefenprogramma
- Afname van zelfbelevingvragenlijsten
- Voedingsanamnese en -advies
- Mogelijkheid tot rookstop

Onze instrumenten

- Submaximale inspanningstest (YMCA) om VO₂ max te bepalen en trainingsprogramma
- Borg-schaal: subjectieve vermoeidheidsschaal

“Less flying...more walking.”

Zelfbelevingvragenlijsten

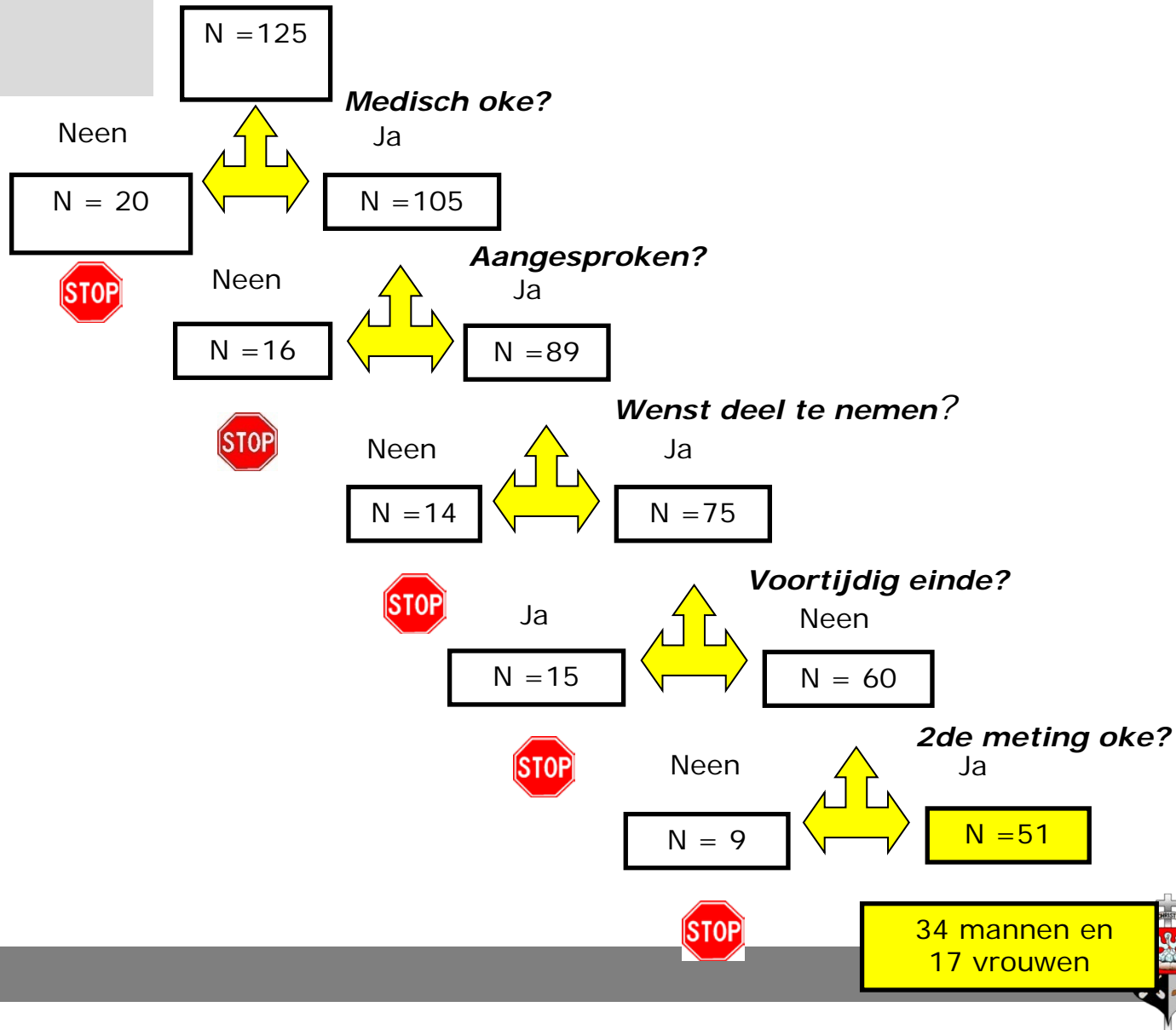
- Visual Analogue Scale (VAS-schaal) of subjectief ervaren wellbeing

- Bewegingservaring en bewegingsattitude vragenlijst

Statistische resultaten TD

Resultaten TD

Deelnemers:

- 51 patiënten met voor- en nameting
- 34 mannen en 17 vrouwen
- 38 rokers en 13 niet-rokers

Instrumenten/Variabelen:

- Gewicht
- BMI
- Fysiologische metingen
- BORG 100 en BORG 125
- Subjectief ervaren wellbeing (VAS)

Statistische analyses

- Paired sample t-tests (vergelijking voor en na)
- Repeated measures ANOVA (invloed van geslacht en roken)

Resultaten TD

verschillen tussen begin- en nameting

	Begin Gem(sd)	Einde Gem(sd)	p- waarde Sign <.05
Gewicht	74.33 (11.73)	74.23 (11.21)	.796
BMI	24.46 (3.27)	24.33 (3.09)	.319
VO2max absoluut	2.54 (0.62)	2.72 (0.65)	.001
VO2max relatief	34.32 (7.29)	36.77 (6.96)	.001
Maximale capaciteit	183.12 (53.13)	200.02(55.12)	.001
Wellbeing (VAS)	6.15 (1.84)	7.10 (1.82)	.024
BORG 100	3.71 (1.82)	2.76 (1.74)	.000
BORG 125	3.61 (1.75)	2.74 (1.41)	.004

Resultaten TD

Paired sample t-tests :

Positief significant verschil voor:

- fysiologische metingen
- subjectieve vermoeidheid
- wellbeing

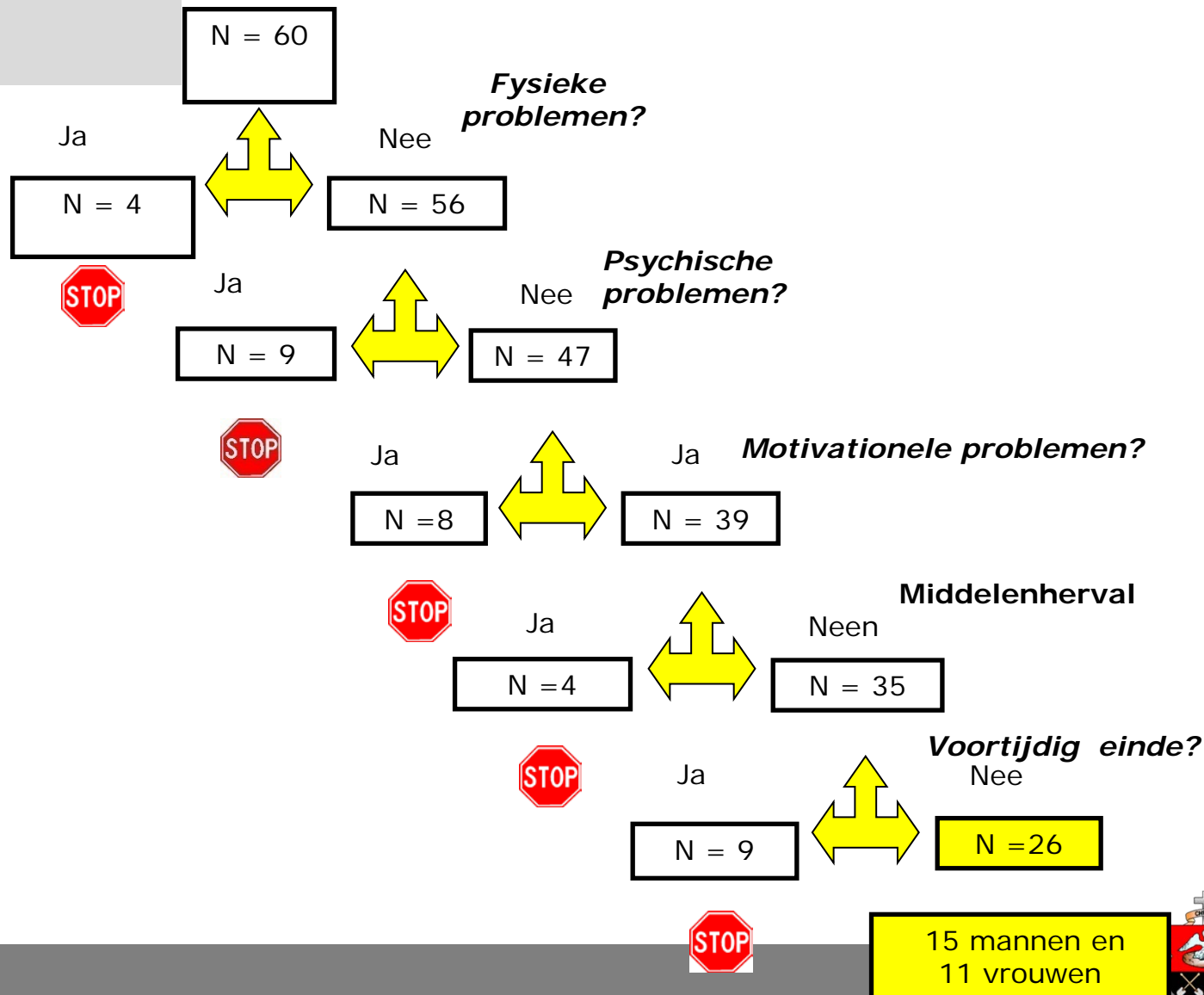
Repeated measures ANOVA's :

Geen significant verschil voor:

- geslacht
- het al dan niet roker zijn

Statistische resultaten Prisma

Resultaten Prisma

Deelnemers:

- 26 patiënten met voor- en nameting
- 15 mannen en 11 vrouwen
- 15 rokers en 7 niet-rokers

Instrumenten/Variabelen:

- Gewicht
- BMI
- Fysiologische metingen
- Subjectief ervaren wellbeing (VAS)

Statistische analyses

- Paired sample t-tests (vergelijking voor en na)
- Repeated measures ANOVA (invloed van geslacht en roken)

Resultaten Prisma

Verschillen tussen begin- en nameting

	Begin Gem(sd)	Einde Gem(sd)	p- waarde Sign < .05
Gewicht	80.76 (21.42)	80.65 (21.20)	.901
BMI	27.12 (5.76)	27.10 (5.68)	.922
VO2max relatief	30.34 (5.89)	33.01 (5.93)	.000
VO2max absoluut	2.39 (0.62)	2.64 (0.79)	.002
Maximale capaciteit	168.12 (44.72)	189.19 (59.56)	.002
Wellbeing (VAS1)	4.82 (2.57)	4.71 (2.25)	.869
Wellbeing (VAS1)	5.92 (2.24)	5.55 (2.69)	.607

Resultaten Prisma

Paired sample t-tests:

significant positief verschil op
fysiologische metingen, niet op de
wellbeing.

Repeated measures ANOVA's:

randsignificant effect op geslacht
significant effect bij rokers

Resultaten B-groep

Uitkomsten in wellbeing (VAS)

- Paired sample t-tests op elk meetmoment (verschil tussen voor en na)

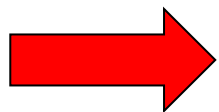
	Voor beweging	Na beweging	Sign
T0: baseline	3.99 (2.62)	5.60 (2.27)	.035
T1: 1 maand na T0	5.42 (2.63)	6.35 (2.12)	.000
T2: 2 maanden na T0	4.2 (2.41)	5.26 (2.51)	.002

Volgens de paired sample t-tests is er een significant positief verschil tussen begin, na 1 en na 2 maanden op het welbevinden.

Bedenkingen

- Als het project niet opgenomen is in het vaste therapieprogramma merken we dat er meer patiënten het programma niet volledig afmaken.

Mogelijke oplossingen:
integreren in het vaste
therapieprogramma,
gezamenlijke oefenmomenten

Voeding

- Uitgebreide voedingsanamnese
- Eetstructuur/eetgedrag
- Wekelijkse opvolging

Doelen

- Energiebeperkte voeding (BMI > 26)
- Gewichtsstabilisatie (BMI 20–25)
- Energieverrijkte voeding (op vraag van arts)

Voeding

- 26 deelnemers:
 - Doel bereikt: 18
 - Doel niet bereikt: 8
 - Waarvan:
 - 15 deelnemers gewicht moesten verliezen
 - » 8 deelnemers doel bereikt
 - » 7 deelnemers doel niet bereikt
 - Redenen die ze aangaven:
 - Medicatie
 - Verveling
 - Weekends

Positieve bevindingen

- Gezondheidscultuur
- Extra begeleiding= aangename meerwaarde
- Meer de mogelijkheid om hun fitheid te verbeteren
- Advies en begeleiding eetgedrag

Conclusie

- Met het Start to Move onderzoek kunnen we aantonen dat het integreren van een gezondheidsmodule in het therapieprogramma zowel op fysiek als psychisch vlak een meerwaarde kan zijn.
- Beweging, sport en PMT maken dat patiënten zich psychisch beter voelen.

Literatuurlijst

- Van Den Bossche, M., *Sport als levenskunst*, Lemniscaat
- Ratey, J., *Fit! Bewegen voor een beter brein*, 2009 Hogrefe
- Wolff, E., Gaudlitz, K., e.a., *Exercise and psychical activity in mental disorders: review uit Eur Arch Psychiatry Clin Neurosci*, 2011, pp 186–191
- Scheeuwe, TW., van Haren, NE, e.a., *Cardiorespiratory fitness and their effect on brain volumes: A randomised controlled trial in patients with schizophrenia and healthy controls*, Eur Neuropsychopharmacol 2012 sep 12. pii
- Bosscher, R., *Over de effectiviteit van runningtherapie bij depressie*, uit bewegen & hulpverlening, 1996, 13, 246–248
- Knapen, J., Van de Vliet P., *Physical fitnessstraining als psychomotorische therapie bij depressieve stoornissen: follow-up onderzoek*, uit beweging & hulpverlening, 1996, 13, pp. 284–291
- Knapen, J., Van de Vliet P., *Physical fitness en depressie: motiverende strategieën*, uit beweging & hulpverlening, 1996, 13, pp.276–283
- Knapen J., *Fitnessbegeleiding van depressieve patiënten in een gedragstherapeutische setting. Actuele themata uit de psychomotorische therapie*, jaarboek 1995 pp. 37–45. Leuven: Acco
- Knapen J., Van de Vliet P., *Fitnessstraining als psychomotorische therapie in de behandeling van depressieve stoornissen*, uit beweging & hulpverlening, 1996, 13, pp. 302–312
- Knapen J., Van de Vliet P., *Evaluatie van de vermoeidheid bij psychiatrische patiënten met depressieve symptomen vanuit een multidimensionele benadering*.
- Devriendt L., *Individuele psychomotorische therapie bij seksueel getraumatiseerde jongeren*.

- Stickel F., Hoehn B., Nutritional therapie in alcohol liver desease, departement of Medicine I, university of Erlangen – Nuremberg, Blackwell publishing, 2003
- Charles S., Lieber M.D., Relationships between nutrition, alcohol Use and Liver Disease, Alcohol Research & health, 2003
- Maag Lever Darm Stichting, *Leveraandoeningen door alcohol gebruik*, september 2009
- Bours S., Fevery J., *Leversteatose, niet alcoholische steatohepatitis en insulineresistentie: pathogenese, diagnose en therapie*, tijdschrift voor Geneeskunde, pp.63, nr. 7, 2007
- Meganck, J., *Motiveren tot gezonder eetgedrag: meer dan enkel voedingsadvies*, nutrinews. nr. 4, 2009
- Van den Brandt, P., [*The impact of a Mediterranean diet and healthy lifestyle on premature mortality in men and women*](#), American Journal of Clinical Nutrition, p. 27., 2011
- Van de Sompel A., Van Mol E., Het diabetesdieet vandaag: een streng dieet of een gezonde voeding?., nutrinews nr. 3, 2005
- Van de Sompel A., De glycemische index: verleden, heden en toekomst, nutrinews, maart 2003
- Pourcq K., ,De rol van de psychiatrische verpleegkundige in preventie en aanpak van het metabool syndroom, tijdschrift voor hulpverleners in de geestelijke gezondheidszorg, 87e jaargang, nr 4 juli/augustus 2011.

- Hagenaars KN, Khater J. en Mostert S., *Welk meetinstrument is het meest geschikt om het aërobe vermogen te meten bij patiënten die bètablokkers gebruiken?*
In opdracht van Rehab Five, Zaltbommel, in samenwerking met Hogeschool van Amsterdam, Instituut fysiotherapie.
- <http://scriptiesonline.bib.hva.nl/document/42860>
- www.eetmeter.nl (berekeningen dagschema's)
- www.foodmoods.be
- www.nice-info.be
- <http://www.vbvd.org/>
- www.vig.be
- www.gezondheidsnet.be
- www.gezondheid.be
- www.vlam.be
- www.10000stappen.be
- <http://www.amc.uva.nl/?pid=727&itemid=92&contentitemid=665&osadcampaign=Patientenfolders>
- www.starttorun.be

